

INDHOLD:

Til Kvindevalgretsforeningerne — Mærk — Program for Landsmødet i Randers den 10. og 11. September 1911 — En Protest — For og imod — Vera Hjelt: Det sociale og politiske Samarbejde mellem Mænd og Kvinder i Finland — Processionen i London den 18. Juni — Kursuset den 13., 14. og 15. Oktober — Kvinden og Arbejdet af Olive Schreiner — Meddelelser.

En Protest.

I Anledning af det Forbud, som blev udstedt imod Rev. Anna Shaw's Prædiken i Kristiania, har Norsk Kvindevalgretsforening til Stortinget indsendt følgende Protestskrivelse:

Til Stortinget.

Netop som der paa statens grund reises et mindesmerke for Norges første kvindesaks kvinde — netop som vi har set den første kvindelige representant indtætte sæde i landets nationalforsamling, faar vort land besøk av en fremragende kvindelig taler og prest fra den anden side Atlanten. Hun ønsker at tale her i en av kirkerne. Men i *det frie Norge* negtes dette hende. I lande hvor kvinderne endnu mangler stemmeretten, Holland, England, Danmark er kirkerne stillet til bruk for hende. I Stockholm vil under kongressen hendes forkyndelse tillæses fra prækestolen i en av byens største kirker. Dommen fra utenverdenen vil dennegang ikke bli av smigrende art. I det land hvis mænd har indrømmet kvinder medborgerskab og valgbarhet til nationalforsamlingen — i det samme land sættes stængsel for kirkens døre, naar det gjælder ordets forkyndelse gennem kvinders mund.

I sammenhæng med vort lands sociale og kulturelle fremskridt paa andre omraader blir denne krænkelser mot kvinder tillike en krænkelser mot det fremmede kirkesamfund, i hvis ordning kvindelige og mandlige forkyndere indtar likestilling og en dobbelt krænkelser blir det, naar det bringes i erfaring, at for mænd — ogsaa for lægmænd — har den samme norske kirke intet saadant stængsel i sine forordninger.

Norsk kvindesaksforening har nylig ved en lignende anledning i skrivelse til kirke-departementet uttalt sin beklagelse over de kirkelige myndigheters reaktionære holdning. Man finder, at gjentagelsen denne gang er saa langt mere opsigtsvækkende, at det foranlediger en henvendelse til Norges Storting.

Vi tillater os derfor i ærbødighet at anmode vor nationalforsamling om at ta saken op ved dette tilfælde, idet vi protesterer mot at et for kirken og for vor etiske kultur saa skadeligt forhold faar slaas dyperøtter.

For og imod.

Womans Journal skriver:

Hvad kræves af en Mand, for at han kan faa Stemmeret i Amerika?

Han skal være 21 Aar gammel. Han maa være indfødt eller have Indfødsret. Det er alt.

Der spørges ham ikke om:

Han vil bruge sin Stemme, heller ikke om:

Alle Mænd ønsker Valgretten, ikke om:

Han kan vedblive at være en god Fader eller om:

Han mener Loven trænger til at forandres.

Men alle disse Spørgsmaal stilles til Kvinderne. Saalænge Modstanderne kan formaa Kvinderne til at give Løfter og Beviser for, at Kvinder vil bruge deres Stemme og bruge den godt, saalænge vil de vedblive at forlange nye Løfter og nye Beviser. Lad os holde op med den Art Agitation og koncentrere al vor Energi om *Kæmpeteket* i Sagen: *Stemmeretten bør gives uden Hensyn til Kønnen.*

Kvinden er ikke i Grundloven; det er en dristig Streg saaledes uden videre at overspringe Halvdelen af Menneskeheden.

Jeppe Aahjær.

Kvinder saavel som Mænd trænger ikke til politiske Rettigheder for at komme til at regere, men for at de ikke blive misregerede.

John Stuart Mill.

Hele Verden tager fejl af Kvindernes Bestemmelse. Thi jeg kan ikke tænke mig, at Gud den Almægtige nogensinde skabte dem — saa tiltalende, saa elskværdige, med Sjæle, der er modtagelige for samme Udvikling som Mænds — for at de *alle* skulde være Husbestyrerinder, Kokkepiger og Slaver.

Daniel Defoe.

Af Kvindernes Fødselsdagsbog.

Vera Hjelt: Det sociale og politiske Samarbejde mellem Mænd og Kvinder i Finland.

Ved Kongressen i Stockholm holdt den finske Fabriksinspektør Frk. Vera Hjelt et meget interessant og sagkyndigt Foredrag om ovenstaaende Emne. Hun havde samlet et stort statistisk Materiale, idet hun med Rette fremholder, at vil man hævde Kvindens Ret til kommunal og politisk Likestilling, saa taler Tal stærkere end Ord for disse Reformers.

Hun havde udarbejdet en Statistik

over de Kvinder, der havde taget Universitetsksaminer ved de forskellige Fakulteter og en anden om Kvindernes Medvirken i Samfundets økonomiske Arbejde, hvoraf det fremgaar, at 310,431 Kvinder i Finland deltager i det økonomiske Liv, hvilket vil sige i omtrent halvt saa stort Antal som Mændene. Hun siger herom: »Kvinden i Finland arbejder sig lidt efter lidt ind overalt, i Foreningslivet, i Skolen, i Industrien og i den filantropiske Virksomhed. Hun bliver mere og mere en agtet Arbejdskammerat ved Mandens Side. Til hende betros meget ansvarsfulde Tillidshverv. I Komitéer, Organisationer og Foreninger finder ogsaa et livligt Samarbejde Sted, og alle Partier i Finland anerkender Kvindernes Arbejde. Og endelig da de politiske Ulykkesaar kaldte Kvinden frem for sammen med Manden at værne vort Lands politiske Interesser, da omfattede hun denne Op-gave med fuld Forstaaelse. Da saa Manden i hende en solidarisk Arbejdskammerat, som vort lille Land ikke havde Raad til at undvære. Og det er min Overbevisning, at det er denne Samarbejds Vej, som har ført Kvinderne frem til politisk Frihed. I denne min Opfattelse er jeg blevet bestyrket ved Gennemlæsningen af Landdagsforhandlingerne fra 1906. Da Repræsentationsreformen debatteredes i Landdagen, opstillede en af Talerne det Spørgsmaal: »Kan man give Kvinderne Valgret og Valgbarhed?« Og han besvarede selv Spørgsmaalet med følgende Ord: »Ja, til hver uberygtet gift eller ugift Kvinde, som er fyldt 24 Aar. —

Havde jeg Magt, som jeg har Mod, vilde jeg bestemt bryde en Lanse for Kvinden, fordi det er min Opfattelse, at hun har gjort et kolossalt Arbejde i vor Kamp i Ulykkesaarene. Herfor vil jeg offentligt takke vort Lands modige lovlidige Kvinder.«

Der var ikke én eneste Mand i Forsamlingen, som modsagde ham, og i Aaret 1907 fik Kvinderne Sæde i Landdagen.

Efter at Vera Hjelt videre med Tal har bevist, at Kvindernes Deltagelse i Valgene er anerkendelsesværdig, fortsætter hun: